

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής
(1. Sīlakkhandhavaggaṭṭhi)

4. Η ομιλία στον Σονατάντα (4. Soṇadaṇḍasuttaṃ)

[DN 4, PTS 1.111-1.126]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

---

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής

4. Η ομιλία στον Σονατάντα

Οι βραχμάνοι και οικοδεσπότες της Τσαμπέγια

300. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο Ευλογημένος περιπλανιόταν στους Άνγκα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, περίπου πεντακόσιους μοναχούς, και έφτασε στην Τσαμπά. Εκεί ο Ευλογημένος διέμενε στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Εκείνη την περίοδο ο βραχμάνος Σονανταντά κατοικούσε στην Τσαμπά, γεμάτη κόσμο, με άφθονο χορτάρι, ξύλα και νερό, με άφθονα δημητριακά, βασιλική κτήση που του είχε δοθεί από τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα ως βασιλική δωρεά, ως ύψιστη δωρεά.

301. Οι βραχμάνοι και οι οικοδεσπότες της Τσαμπά άκουσαν - «Ο ασκητής Γκόταμα, γιος των Σάκυα, που αναχώρησε από την οικογένεια των Σάκυα, περιπλανώμενος στους Άνγκα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, περίπου πεντακόσιους μοναχούς, έφτασε στην Τσαμπά και διαμένει στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Και για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα έχει διαδοθεί αυτή η καλή φήμη: 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Αυτός, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση αυτόν τον κόσμο μαζί με τους θεούς, τον Μάρα, τον Βράχμα, αυτή τη γενιά μαζί με τους ασκητές και τους βραχμάνους, μαζί με τους θεούς και τους ανθρώπους, τον διακηρύσσει. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Είναι πράγματι καλό να δει κανείς τέτοιους Άξιους». Τότε οι βραχμάνοι και οι οικοδεσπότες της Τσαμπά, αφού βγήκαν από την Τσαμπά, σε ομάδες και πλήθη, κατευθύνθηκαν προς τη λιμνούλα της Γκαγκγκαρά.

302. Εκείνη την περίοδο ο βραχμάνος Σονανταντά είχε ανέβει στον επάνω όροφο του παλατιού για τη μεσημεριανή του ανάπαυση. Ο βραχμάνος Σονανταντά είδε τους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες της Τσαμπά, αφού βγήκαν από την Τσαμπά, σε ομάδες και πλήθη, να κατευθύνονται προς τη λιμνούλα της Γκαγκγκαρά. Αφού τους είδε, απευθύνθηκε στον θυρωρό: «Γιατί, αγαπητέ θυρωρέ, οι βραχμάνοι και οι οικοδεσπότες της Τσαμπά, αφού βγήκαν από την Τσαμπά, σε ομάδες και πλήθη, κατευθύνονται προς τη λιμνούλα της Γκαγκγκαρά;» «Υπάρχει, αγαπητέ, ο ασκητής Γκόταμα, γιος των Σάκυα, που αναχώρησε από την οικογένεια των Σάκυα, περιπλανώμενος στους Άνγκα με μια μεγάλη Κοινότητα μοναχών, περίπου πεντακόσιους μοναχούς, έφτασε στην Τσαμπά και διαμένει στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Και για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα έχει διαδοθεί αυτή η καλή φήμη: 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο

Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'. Αυτοί πηγαίνουν να δουν αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα». «Λοιπόν, αγαπητέ θυρωρέ, πήγαινε στους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες της Τσαμπά, και αφού πας, πες στους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες της Τσαμπά έτσι: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά, αγαπητοί, είπε έτσι: Ας περιμένουν λοιπόν οι αξιότιμοι, και ο βραχμάνος Σονανταντά θα πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα'». «Ναι, αγαπητέ», απάντησε ο θυρωρός στον βραχμάνο Σονανταντά και πήγε στους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες της Τσαμπά· αφού πήγε, είπε στους βραχμάνους και τους οικοδεσπότες της Τσαμπά: «Ο βραχμάνος Σονανταντά, αγαπητοί, είπε έτσι: 'Ας περιμένουν λοιπόν οι αξιότιμοι, και ο βραχμάνος Σονανταντά θα πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα'».

Η συζήτηση για τις αρετές του Σονατάντα

303. Εκείνη την περίοδο περίπου πεντακόσιοι βραχμάνοι από διάφορα βασίλεια διέμεναν στην Τσαμπά για κάποια υπόθεση. Εκείνοι οι βραχμάνοι άκουσαν - «Ο βραχμάνος Σονανταντά, λοιπόν, θα πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα». Τότε εκείνοι οι βραχμάνοι πήγαν στον βραχμάνο Σονανταντά· αφού έφτασαν, είπαν στον βραχμάνο Σονανταντά - «Είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι ο αξιότιμος Σονανταντά θα πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα;» «Έτσι, αγαπητοί, σκέφτομαι - 'Κι εγώ θα πάω να δω τον ασκητή Γκόταμα'».

«Ας μην πάει ο αξιότιμος Σονανταντά να δει τον ασκητή Γκόταμα. Δεν αρμόζει στον αξιότιμο Σονανταντά να πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα. Αν ο αξιότιμος Σονανταντά πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα, η φήμη του αξιότιμου Σονανταντά θα μειωθεί, ενώ η φήμη του ασκητή Γκόταμα θα αυξηθεί. Επειδή η φήμη του αξιότιμου Σονανταντά θα μειωθεί και η φήμη του ασκητή Γκόταμα θα αυξηθεί, για αυτόν τον λόγο δεν αρμόζει στον αξιότιμο Σονανταντά να πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα· αντιθέτως ο ασκητής Γκόταμα αρμόζει να έρθει να δει τον αξιότιμο Σονανταντά.

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Επειδή ο αξιότιμος Σονανταντά είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή, για αυτόν τον λόγο δεν αρμόζει στον αξιότιμο Σονανταντά να πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα· αντιθέτως ο ασκητής Γκόταμα αρμόζει να έρθει να δει τον αξιότιμο Σονανταντά.

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι πλούσιος, με μεγάλο πλούτο, με μεγάλες απολαύσεις... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι απαγγελέας, γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι όμορφος, ευπαρουσίαστος, χαριτωμένος, προικισμένος με υπέρτατη ομορφιά και λάμψη, με χρώμα Βράχμα, με σώμα Βράχμα, με μεγαλοπρεπή εμφάνιση... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά έχει καλή ομιλία, καλή έκφραση, προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγεί το νόημα... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι δάσκαλος πολλών δασκάλων, διδάσκει τα ιερά κείμενα σε τριακόσιους νεαρούς βραχμάνους. Πολλοί νεαροί βραχμάνοι από διάφορες κατευθύνσεις και διάφορες χώρες έρχονται κοντά στον αξιότιμο Σονανταντά, επιθυμώντας τα ιερά κείμενα, θέλοντας να μάθουν τα ιερά κείμενα... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά είναι γηραιός, ηλικιωμένος, προχωρημένης ηλικίας, έχει διανύσει μεγάλη περίοδο και έχει φτάσει στο τέλος της ζωής του· ενώ ο ασκητής Γκόταμα είναι νέος και νέος στην αναχώρηση... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τον βραχμάνο Ποκκχαρασάτι... κ.λπ...

«Ο αξιότιμος Σονανταντά κατοικεί στην Τσαμπά, γεμάτη κόσμο, με άφθονο χορτάρι, ξύλα και νερό, με άφθονα δημητριακά, βασιλική κτήση που του έχει δοθεί από τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα ως βασιλική δωρεά, ως ύψιστη δωρεά. Επειδή ο αξιότιμος Σονανταντά κατοικεί στην Τσαμπά, γεμάτη κόσμο, με άφθονο χορτάρι, ξύλα και νερό, με άφθονα δημητριακά, βασιλική κτήση που του έχει δοθεί από τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα ως βασιλική δωρεά, ως ύψιστη δωρεά. Για αυτόν τον λόγο δεν αρμόζει στον αξιότιμο Σονανταντά να πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα· αντιθέτως ο ασκητής Γκόταμα αρμόζει να έρθει να δει τον αξιότιμο Σονανταντά».

Η συζήτηση για τις αρετές του Βούδα

304. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Σονανταντά είπε σε εκείνους τους βραχμάνους:

«Λοιπόν, αγαπητοί, ακούστε και εμένα, πώς εμείς οι ίδιοι αξίζουμε να πάμε να δούμε αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα· και καθόλου δεν αξίζει αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα να έρθει να μας δει. Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Επειδή, αγαπητοί, ο ασκητής Γκόταμα είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή, για αυτόν τον λόγο δεν αξίζει αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα να έρθει να μας δει· αντιθέτως εμείς οι ίδιοι αξίζουμε να πάμε να δούμε αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα.

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, εγκαταλείποντας μεγάλο κύκλο συγγενών αναχώρησε... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, εγκαταλείποντας άφθονο χρυσάφι και ασήμι αναχώρησε, θαμμένο στη γη και αποθηκευμένο ψηλά... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, ενώ ήταν ακόμα νέος, νεαρός με κατάμαυρα μαλλιά, προικισμένος με ευλογημένη νεότητα, στην πρώτη περίοδο της ζωής του, εγκατέλειψε την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, παρά τη θέληση των γονιών του που είχαν δακρυσμένα πρόσωπα και έκλαιγαν, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ώχρινα ρούχα, εγκατέλειψε την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, είναι όμορφος, ευπαρουσίαστος, χαριτωμένος, προικισμένος με υπέρτατη ομορφιά και λάμψη, με χρώμα Βράχμα, με σώμα Βράχμα, με μεγαλοπρεπή εμφάνιση... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, είναι ηθικός, με ευγενή ηθική, με καλή ηθική, προικισμένος με καλή ηθική... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει καλή ομιλία, καλή έκφραση, προικισμένος με ευγενική ομιλία, ευχερή, χωρίς τραύλισμα, ικανή να εξηγεί το νόημα... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, είναι δάσκαλος πολλών δασκάλων... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει εξαλείψει το ηδονικό πάθος, έχει απαλλαγεί από την επιπολαιότητα... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, διδάσκει τη δύναμη της πράξης, διδάσκει τη δύναμη της ενέργειας, δεν επιδιώκει το κακό για τη γενιά αφοσιωμένη στην άγια ζωή... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, αναχώρησε από υψηλή οικογένεια, από αδιάσπαστη οικογένεια της πολεμικής κάστας... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, αναχώρησε από πλούσια οικογένεια, με μεγάλο πλούτο, με μεγάλη περιουσία... κ.λπ...

«Στον ασκητή Γκόταμα, αγαπητοί, έρχονται από μακρινά βασίλεια και μακρινές χώρες για να θέσουν ερωτήσεις... κ.λπ...

«Στον ασκητή Γκόταμα, αγαπητοί, πολλές χιλιάδες θεότητες έχουν καταφύγει με τη ζωή τους... κ.λπ...

«Για τον ασκητή Γκόταμα, αγαπητοί, έχει διαδοθεί αυτή η καλή φήμη: 'Πράγματι αυτός ο Ευλογημένος είναι ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος'... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, διακατέχεται από τα τριάντα δύο χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, λέει 'έλα, καλώς ήρθες', είναι ευγενικός, φιλικός, χωρίς συνοφρυωμένο πρόσωπο, με ανοιχτό πρόσωπο, μιλάει πρώτος... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τις τέσσερις συνελεύσεις... κ.λπ...

«Στον ασκητή Γκόταμα, αγαπητοί, πολλοί θεοί και άνθρωποι έχουν βαθιά πίστη... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, σε όποιο χωριό ή κωμόπολη διαμένει, σε εκείνο το χωριό ή την κωμόπολη τα μη ανθρώπινα πνεύματα δεν ενοχλούν τους ανθρώπους... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει Κοινότητα, έχει ομάδα, είναι δάσκαλος της ομάδας, και φαίνεται ως ο κορυφαίος μεταξύ πολλών ιδρυτών αιρέσεων. Όμως, αγαπητοί, όπως η φήμη αυτών των ασκητών και βραχμάνων προέρχεται με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, δεν είναι έτσι που προήλθε η φήμη του ασκητή Γκόταμα. Αντιθέτως, η φήμη του ασκητή Γκόταμα προήλθε από την ανυπέρβλητη τελειότητα της αληθινής γνώσης και της συμπεριφοράς... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει λάβει ως καταφύγιο με τη ζωή του τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα μαζί με τον γιο του, τη σύζυγό του, την ακολουθία του και τους συμβούλους του... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει λάβει ως καταφύγιο με τη ζωή του τον βασιλιά Πασενάντι της Κοσάλα μαζί με τον γιο του, τη σύζυγό του, την ακολουθία του και τους συμβούλους του... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έχει λάβει ως καταφύγιο με τη ζωή του τον βραχμάνο Ποκκχαρασάτι μαζί με τον γιο του, τη σύζυγό του, την ακολουθία του και τους συμβούλους του... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τον βασιλιά της Μαγκάντα Σενίγια Μπιμπισάρα... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τον βασιλιά Πασενάντι της Κοσάλα... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, τιμάται, σέβεται, ευλαβείται, χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από τον βραχμάνο Ποκκχαρασάτι... κ.λπ...

«Ο ασκητής Γκόταμα, αγαπητοί, έφτασε στην Τσαμπά και διαμένει στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά. Όποιοι ασκητές ή βραχμάνοι έρχονται στην περιοχή του χωριού μας, αγαπητοί, αυτοί είναι φιλοξενούμενοί μας. Οι φιλοξενούμενοι πρέπει να τιμώνται, να σέβονται, να ευλαβούνται, να χαίρουν ευσέβειας και εκτίμησης από εμάς. Επειδή, αγαπητοί, ο ασκητής Γκόταμα έφτασε στην Τσαμπά και διαμένει στην Τσαμπά, στην όχθη της λιμνούλας της Γκαγκγκαρά, ο ασκητής Γκόταμα είναι φιλοξενούμενός μας· ο φιλοξενούμενος πρέπει να τιμάται, να σέβεται, να ευλαβείται, να χαίρει ευσέβειας και εκτίμησης από εμάς. Για αυτόν τον λόγο δεν αρμόζει σε αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα να έρθει να μας δει. Αντιθέτως, εμείς οι ίδιοι αρμόζει να πάμε να δούμε αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα. Τόσους επαίνους, αγαπητοί, έχω μάθει για αυτόν τον αξιότιμο Γκόταμα, αλλά αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα δεν είναι μόνο τόσο αξιέπαινος. Διότι αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα είναι απεριόριστα αξιέπαινος».

305. Όταν αυτό ειπώθηκε, οι βραχμάνοι είπαν στον βραχμάνο Σονανταντά - «Με τον τρόπο που ο αξιότιμος Σονανταντά επαινεί τον ασκητή Γκόταμα, ακόμη κι αν αυτός ο αξιότιμος Γκόταμα διέμενε εκατό γιότζανα μακριά από εδώ, θα ήταν σωστό για έναν πιστό γιο καλής οικογένειας να πάει να τον δει, ακόμη και με εφόδια στον ώμο». «Λοιπόν, αγαπητοί, ας πάμε όλοι μαζί να δούμε τον ασκητή Γκόταμα».

Ο αναλογισμός του Σονατάντα

306. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά μαζί με μια μεγάλη ομάδα βραχμάνων κατευθύνθηκε προς τη λιμνούλα της Γκαγκγκαρά. Τότε στον βραχμάνο Σονανταντά, που είχε μπει μέσα στο δάσος, εγέρθηκε αυτός ο αναλογισμός: «Αν εγώ έκανα μια ερώτηση στον ασκητή Γκόταμα· και αν εκεί ο ασκητής Γκόταμα μου έλεγε έτσι: 'Αυτή η ερώτηση, βραχμάνε, δεν πρέπει να τεθεί έτσι· έτσι πρέπει να τεθεί η ερώτηση, βραχμάνε', τότε αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ανόητος και άπειρος, δεν μπόρεσε να θέσει συνετή ερώτηση στον ασκητή Γκόταμα'. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Αν ο ασκητής Γκόταμα μου έκανε μια ερώτηση και εγώ δεν ικανοποιούσα τον νου του με την απάντηση σε αυτή την ερώτηση· και αν εκεί ο ασκητής Γκόταμα μου έλεγε έτσι: 'Αυτή η ερώτηση, βραχμάνε, δεν πρέπει να απαντηθεί έτσι· έτσι πρέπει να απαντηθεί η ερώτηση, βραχμάνε', τότε αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ανόητος και άπειρος, δεν μπόρεσε να ικανοποιήσει τον νου του ασκητή Γκόταμα με την απάντηση στην ερώτηση'. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Αν εγώ, έχοντας έρθει τόσο κοντά, γύριζα πίσω χωρίς να δω τον ασκητή Γκόταμα, τότε αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ανόητος και άπειρος, ισχυρογνώμονας από αλαζονεία και φοβισμένος, δεν τολμά να πάει να δει τον ασκητή Γκόταμα· πώς είναι δυνατόν, έχοντας έρθει τόσο κοντά, να γυρίσει πίσω χωρίς να δει τον ασκητή Γκόταμα;'. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης· τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη».

307. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά πλησίασε τον Ευλογημένο· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον Ευλογημένο. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Και οι βραχμάνοι και οι οικοδεσπότες της Τσαμπά, μερικοί αφού απέδωσαν σεβασμό στον Ευλογημένο, κάθισαν στο πλάι· μερικοί χαιρέτησαν τον Ευλογημένο· αφού ολοκλήρωσαν την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισαν στο πλάι· μερικοί χαιρέτησαν με ενωμένες παλάμες προς την κατεύθυνση του Ευλογημένου και κάθισαν στο πλάι· μερικοί ανακοίνωσαν το όνομα και το σόι τους, κάθισαν στο πλάι· μερικοί σιωπηλοί κάθισαν στο πλάι.

308. Και εκεί ο βραχμάνος Σονανταντά καθόταν σκεπτόμενος επανειλημμένα αυτό το ίδιο πράγμα: «Αν εγώ έκανα μια ερώτηση στον ασκητή Γκόταμα· και αν εκεί ο ασκητής Γκόταμα μου έλεγε έτσι: 'Αυτή η ερώτηση, βραχμάνε, δεν πρέπει να τεθεί έτσι· έτσι πρέπει να τεθεί η ερώτηση, βραχμάνε', τότε αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ανόητος και άπειρος, δεν μπόρεσε να θέσει συνετή ερώτηση στον ασκητή Γκόταμα'. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν

επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Αν ο ασκητής Γκόταμα μου έκανε μια ερώτηση και εγώ δεν ικανοποιούσα τον νου του με την απάντηση σε αυτή την ερώτηση· και αν εκεί ο ασκητής Γκόταμα μου έλεγε έτσι: 'Αυτή η ερώτηση, βραχμάνε, δεν πρέπει να απαντηθεί έτσι· έτσι πρέπει να απαντηθεί η ερώτηση, βραχμάνε', τότε αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ανόητος και άπειρος, δεν μπόρεσε να ικανοποιήσει τον νου του ασκητή Γκόταμα με την απάντηση στην ερώτηση'. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Μακάρι ο ασκητής Γκόταμα να μου έκανε μια ερώτηση σχετικά με τη διδασχά του δασκάλου μου για την τριπλή αληθινή γνώση· σίγουρα θα ικανοποιούσα τον νου του με την απάντηση στην ερώτηση».

Ο προσδιορισμός του βραχμάνου

309. Τότε στον Ευλογημένο, αφού αντιλήφθηκε με τον νου του τον αναλογισμό του νου του βραχμάνου Σονανταντά, ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτός ο βραχμάνος Σονανταντά ταλαιπωρείται από τον δικό του νου. Γιατί να μην κάνω στον βραχμάνο Σονανταντά μια ερώτηση σχετικά με τη δική του διδασχά του δασκάλου του για την τριπλή αληθινή γνώση;» Τότε ο Ευλογημένος είπε στον βραχμάνο Σονανταντά: «Με πόσες ιδιότητες, βραχμάνε, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία;»

310. Τότε στον βραχμάνο Σονανταντά ήρθε αυτή η σκέψη: «Αυτό που πράγματι ήταν η επιθυμία μας, αυτό που ποθούσαμε, αυτό που σκοπεύαμε, αυτό που επιδιώκαμε - "Μακάρι ο ασκητής Γκόταμα να μου έκανε μια ερώτηση σχετικά με τη διδασχά του δασκάλου μου για την τριπλή αληθινή γνώση· σίγουρα θα ικανοποιούσα τον νου του με την απάντηση στην ερώτηση" - σε αυτό ο ασκητής Γκόταμα μου κάνει μια ερώτηση σχετικά με τη διδασχά του δασκάλου μου για την τριπλή αληθινή γνώση. Σίγουρα θα ικανοποιήσω τον νου του με την απάντηση στην ερώτηση».

311. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά, ανασηκώνοντας το σώμα του και κοιτάζοντας τριγύρω τη συνέλευση, είπε στον Ευλογημένο: «Με πέντε ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία. Ποιες είναι αυτές οι πέντε; Εδώ, αγαπητέ Γκόταμα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή· είναι απαγγελέας, γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου· είναι όμορφος, ευπαρουσίαστος, χαριτωμένος, προικισμένος με υπέρτατη ομορφιά και λάμψη, με χρώμα Βράχμα, με σώμα Βράχμα, με μεγαλοπρεπή εμφάνιση· είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα· και είναι σοφός, ευφυής, πρώτος ή δεύτερος μεταξύ αυτών που κρατούν την κουτάλα της θυσίας. Με αυτές τις πέντε ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία».

«Από αυτές τις πέντε ιδιότητες, βραχμάνε, είναι δυνατόν, αφήνοντας κατά μέρος μία ιδιότητα, οι βραχμάνοι να αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο με τέσσερις ιδιότητες· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία;» «Είναι δυνατόν, αγαπητέ Γκόταμα. Από αυτές τις πέντε ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, ας αφήσουμε κατά μέρος την ομορφιά. Τι θα κάνει η ομορφιά; Όταν, αγαπητέ Γκόταμα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή· και είναι απαγγελέας και γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου· και είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα· και είναι σοφός, ευφυής, πρώτος ή δεύτερος μεταξύ αυτών που κρατούν την κουτάλα της θυσίας. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία».

312. «Από αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, βραχμάνε, είναι δυνατόν, αφήνοντας κατά μέρος μία ιδιότητα, οι βραχμάνοι να αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο με τρεις ιδιότητες· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία;» «Είναι δυνατόν, αγαπητέ Γκόταμα. Από αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, ας αφήσουμε κατά μέρος τα ιερά κείμενα. Τι θα κάνουν τα ιερά κείμενα; Όταν, αγαπητέ Γκόταμα, ένας βραχμάνος είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή· και είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα· και είναι σοφός, ευφυής, πρώτος ή δεύτερος μεταξύ αυτών που κρατούν την κουτάλα της θυσίας. Με αυτές τις τρεις ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία».

«Από αυτές τις τρεις ιδιότητες, βραχμάνε, είναι δυνατόν, αφήνοντας κατά μέρος μία ιδιότητα, οι βραχμάνοι να αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο με δύο ιδιότητες· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία;» «Είναι δυνατόν, αγαπητέ Γκόταμα. Από αυτές τις τρεις ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, ας αφήσουμε κατά μέρος την καταγωγή. Τι θα κάνει η καταγωγή; Όταν, αγαπητέ Γκόταμα, ένας βραχμάνος είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα· και είναι σοφός, ευφυής, πρώτος ή δεύτερος μεταξύ αυτών που κρατούν την κουτάλα της θυσίας. Με αυτές τις δύο ιδιότητες, αγαπητέ Γκόταμα, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία».

313. Όταν αυτό ειπώθηκε, οι βραχμάνοι είπαν στον βραχμάνο Σονανταντά - «Ας μην πει ο αξιότιμος Σονανταντά έτσι, ας μην πει ο αξιότιμος Σονανταντά έτσι. Ο αξιότιμος Σονανταντά απορρίπτει την ομορφιά, απορρίπτει τα ιερά κείμενα, απορρίπτει την καταγωγή εντελώς. Ο αξιότιμος Σονανταντά ακολουθεί τη θέση του ασκητή Γκόταμα».

314. Τότε ο Ευλογημένος είπε σε εκείνους τους βραχμάνους: «Αν εσείς, βραχμάνοι, σκέφτεστε έτσι: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ολιγομαθής, ο βραχμάνος Σονανταντά δεν είναι γλυκόλογος, ο βραχμάνος Σονανταντά στερείται σοφίας, και ο βραχμάνος Σονανταντά δεν είναι ικανός να συζητήσει με τον ασκητή Γκόταμα σε αυτό το θέμα', τότε ας σταματήσει ο βραχμάνος Σονανταντά, και εσείς συζητήστε μαζί μου σε αυτό το θέμα. Αν όμως εσείς, βραχμάνοι, σκέφτεστε έτσι: 'Ο βραχμάνος Σονανταντά είναι πολυμαθής, ο βραχμάνος Σονανταντά είναι γλυκόλογος, ο βραχμάνος Σονανταντά είναι σοφός, και ο βραχμάνος Σονανταντά είναι ικανός να συζητήσει με τον ασκητή Γκόταμα σε αυτό το θέμα', τότε σταματήστε εσείς, ας συζητήσει ο βραχμάνος Σονανταντά μαζί μου».

315. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Σονανταντά είπε στον Ευλογημένο: «Ας περιμένει ο αξιότιμος Γκόταμα, ας μείνει σιωπηλός ο αξιότιμος Γκόταμα, εγώ ο ίδιος θα τους απαντήσω σύμφωνα με τον κανόνα». Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά είπε σε εκείνους τους βραχμάνους: «Μην μιλάτε έτσι, αξιότιμοι, μην μιλάτε έτσι, αξιότιμοι - 'Ο αξιότιμος Σονανταντά απορρίπτει την ομορφιά, απορρίπτει τα ιερά κείμενα, απορρίπτει την καταγωγή εντελώς. Ο αξιότιμος Σονανταντά ακολουθεί τη θέση του ασκητή Γκόταμα'. Εγώ, αγαπητοί, δεν απορρίπτω ούτε την ομορφιά ούτε τα ιερά κείμενα ούτε την καταγωγή».

316. Εκείνη την περίοδο, ο ανιψιός του βραχμάνου Σονανταντά, ένας νεαρός βραχμάνος ονόματι Άνγκακα, καθόταν σε εκείνη τη συνέλευση. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά είπε σε εκείνους τους βραχμάνους: «Βλέπουν οι αξιότιμοι αυτόν τον νεαρό βραχμάνο Άνγκακα, τον ανιψιό μας;» «Ναι, αγαπητέ». «Ο νεαρός βραχμάνος Άνγκακα είναι όμορφος, ευπαρουσίαστος, χαριτωμένος, προικισμένος με υπέρτατη ομορφιά και λάμψη, με χρώμα Βράχμα, με σώμα Βράχμα, με μεγαλοπρεπή εμφάνιση· δεν υπάρχει κανείς σε αυτή τη συνέλευση ίσος με αυτόν σε ομορφιά, εκτός από τον ασκητή Γκόταμα. Ο νεαρός βραχμάνος Άνγκακα είναι απαγγελέας, γνώστης των μάντρα, που έχει διαβεί στην άλλη όχθη των τριών Βεδών μαζί με τα λεξικά και τα τελετουργικά, με την ανάλυση των συλλαβών, με την ιστορία ως πέμπτη, ειδικός στη γραμματική και τη σύνταξη, πλήρως καταρτισμένος στην κοσμική γνώση και στα χαρακτηριστικά του μεγάλου ανθρώπου. Εγώ του δίδαξα τα ιερά κείμενα. Ο νεαρός βραχμάνος Άνγκακα είναι καλής καταγωγής και από τις δύο πλευρές, από τη μητέρα και από τον πατέρα, με αγνή γενεαλογία μέχρι την έβδομη γενιά προγόνων, ακατηγόρητος και αδιάβλητος όσον αφορά την καταγωγή. Εγώ γνωρίζω τη μητέρα και τον πατέρα του. Ο νεαρός βραχμάνος Άνγκακα θα μπορούσε να σκοτώσει έμβιο ον, θα μπορούσε να πάρει αυτό που δεν του έχει δοθεί, θα μπορούσε να πάει με τη γυναίκα άλλου, θα μπορούσε να πει ψέματα, θα μπορούσε να πιει μεθυστικά· τι θα κάνει τότε, αγαπητέ, η ομορφιά; Τι θα κάνουν τα ιερά κείμενα; Τι θα κάνει η καταγωγή; Όταν, αγαπητέ, ένας βραχμάνος είναι ηθικός, με ώριμη ηθική, προικισμένος με ηθική ωριμότητα, και είναι σοφός, ευφυής, πρώτος ή δεύτερος μεταξύ αυτών που κρατούν την κουτάλα της θυσίας. Με αυτές τις δύο ιδιότητες, αγαπητέ, οι βραχμάνοι αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην διαπράττει ψευδολογία».

Η συζήτηση για την ηθική και τη σοφία

317. «Από αυτές τις δύο ιδιότητες, βραχμάνε, είναι δυνατόν, αφήνοντας κατά μέρος μία ιδιότητα, οι βραχμάνοι να αναγνωρίζουν έναν βραχμάνο ως προικισμένο με μία ιδιότητα· ώστε λέγοντας "είμαι βραχμάνος" να μιλάει σωστά και να μην

διαπράττει ψευδολογία;» «Όχι βέβαια, αγαπητέ Γκόταμα. Διότι, αγαπητέ Γκόταμα, η σοφία είναι καθαρισμένη από την ηθική· η ηθική είναι καθαρισμένη από τη σοφία. Όπου υπάρχει ηθική εκεί υπάρχει σοφία, όπου υπάρχει σοφία εκεί υπάρχει ηθική. Ο ηθικός έχει σοφία, ο σοφός έχει ηθική. Και η ηθική και η σοφία φαίνονται ως τα κορυφαία στον κόσμο. Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έπλενε το ένα χέρι με το άλλο χέρι, ή θα έπλενε το ένα πόδι με το άλλο πόδι· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, αγαπητέ Γκόταμα, η σοφία είναι καθαρισμένη από την ηθική, η ηθική είναι καθαρισμένη από τη σοφία. Όπου υπάρχει ηθική εκεί υπάρχει σοφία, όπου υπάρχει σοφία εκεί υπάρχει ηθική. Ο ηθικός έχει σοφία, ο σοφός έχει ηθική. Και η ηθική και η σοφία φαίνονται ως τα κορυφαία στον κόσμο». «Έτσι είναι, βραχμάνε, έτσι είναι, βραχμάνε, διότι, βραχμάνε, η σοφία είναι καθαρισμένη από την ηθική, η ηθική είναι καθαρισμένη από τη σοφία. Όπου υπάρχει ηθική εκεί υπάρχει σοφία, όπου υπάρχει σοφία εκεί υπάρχει ηθική. Ο ηθικός έχει σοφία, ο σοφός έχει ηθική. Και η ηθική και η σοφία φαίνονται ως τα κορυφαία στον κόσμο. Όπως, βραχμάνε, κάποιος θα έπλενε το ένα χέρι με το άλλο χέρι, ή θα έπλενε το ένα πόδι με το άλλο πόδι· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, βραχμάνε, η σοφία είναι καθαρισμένη από την ηθική, η ηθική είναι καθαρισμένη από τη σοφία. Όπου υπάρχει ηθική εκεί υπάρχει σοφία, όπου υπάρχει σοφία εκεί υπάρχει ηθική. Ο ηθικός έχει σοφία, ο σοφός έχει ηθική. Και η ηθική και η σοφία φαίνονται ως τα κορυφαία στον κόσμο.

318. «Ποια είναι όμως αυτή η ηθική, βραχμάνε; Ποια είναι αυτή η σοφία;» «Μέχρι εδώ φτάνουμε εμείς, αγαπητέ Γκόταμα, σε αυτό το θέμα. Ας ευδοκήσει ο αξιότιμος Γκόταμα να εξηγήσει το νόημα αυτών που ειπώθηκαν». «Τότε λοιπόν, βραχμάνε, άκουσε· πρόσεχε καλά· θα μιλήσω». «Ναι, αγαπητέ», απάντησε ο βραχμάνος Σονανταντά στον Ευλογημένο. Ο Ευλογημένος είπε αυτό: «Εδώ, βραχμάνε, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος... κ.λπ... Έτσι, βραχμάνε, ένας μοναχός είναι τέλειος στην ηθική. Αυτή, βραχμάνε, είναι η ηθική... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην πρώτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... τη δεύτερη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... την τρίτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση... κ.λπ... κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση και την ενόραση. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του... κ.λπ... κατανοεί: 'δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης'. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του. Αυτή, βραχμάνε, είναι η σοφία».

Η δήλωση του Σονατάντα ως λαϊκού ακολούθου

319. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο βραχμάνος Σονανταντά είπε στον Ευλογημένο: «Θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα, θαυμάσιο, αγαπητέ Γκόταμα. Όπως, αγαπητέ Γκόταμα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυρισθεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι ώστε 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Γκόταμα με πολλούς τρόπους. Εγώ καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής. Και ας αποδεχθεί ο αξιότιμος Γκόταμα το αυριανό γεύμα μου μαζί με την Κοινότητα των μοναχών». Ο Ευλογημένος αποδέχθηκε με σιωπή.

320. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά, γνωρίζοντας τη συναίνεση του Ευλογημένου, σηκώθηκε από τη θέση του, απέδωσε σεβασμό στον Ευλογημένο, τον περιήλθε

κρατώντας τον στα δεξιά του και έφυγε. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, έβαλε να ετοιμάσουν εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή στην κατοικία του και ανακοίνωσε στον Ευλογημένο την κατάλληλη ώρα - «Είναι η ώρα, αγαπητέ Γκόταμα, το γεύμα είναι έτοιμο». Τότε ο Ευλογημένος, αφού ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, μαζί με την Κοινότητα των μοναχών πήγε στην κατοικία του βραχμάνου Σονανταντά· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά ιδιοχείρως ικανοποίησε και περιποιήθηκε την Κοινότητα των μοναχών με επικεφαλής τον Βούδα με εξαίσια στερεά και μαλακή τροφή.

321. Τότε ο βραχμάνος Σονανταντά, όταν ο Ευλογημένος τελείωσε να τρώει και είχε απομακρύνει το χέρι του από το κύπελλο, πήρε κάποιο χαμηλό κάθισμα και κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο βραχμάνος Σονανταντά είπε στον Ευλογημένο: «Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, όντας μέσα στη συνέλευση, σηκώνομαι από το κάθισμά μου και απέδιδα σεβασμό στον αξιότιμο Γκόταμα, αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν. Αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, όντας μέσα στη συνέλευση, σήκωνα τις παλάμες μου ενωμένες, ας θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα αυτό ως έγερση από το κάθισμά μου σε ένδειξη σεβασμού. Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, όντας μέσα στη συνέλευση, έβγαζα το τουρμπάνι μου, ας θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα αυτό ως απόδοση σεβασμού με το κεφάλι μου. Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, ταξιδεύοντας σε όχημα, κατέβαινα από το όχημα και απέδιδα σεβασμό στον αξιότιμο Γκόταμα, αυτή η συνέλευση θα με περιφρονούσε. Αν αυτή η συνέλευση με περιφρονούσε, η φήμη του θα μειωνόταν· αν η φήμη του μειωνόταν, τα πλούτη του θα μειώνονταν επίσης. Τα πλούτη μας όμως αποκτήθηκαν χάρη στη φήμη. Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, ταξιδεύοντας σε όχημα, σήκωνα το βούκεντρο, ας θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα αυτό ως κατέβασμά μου από το όχημα. Αν εγώ, αγαπητέ Γκόταμα, ταξιδεύοντας σε όχημα, κατέβαζα την ομπρέλα μου, ας θεωρεί ο αξιότιμος Γκόταμα αυτό ως απόδοση σεβασμού με το κεφάλι μου».

322. Τότε ο Ευλογημένος, αφού δίδαξε, παρακίνησε, ενθάρρυνε και ευχαρίστησε τον βραχμάνο Σονανταντά με μια ομιλία για το Ντάμμα, σηκώθηκε από τη θέση του και έφυγε.

Τέλος της ομιλίας Σοναντάντα, τέταρτη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής. 4. Η ομιλία στον Σονατάντα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org